

XXI. Magyar Pókász Találkozó

Program

Előadások összefoglalói

Résztevők

2022. november 4-6.

Zalaegerszeg-Botfa

Loksa Imre (1923–1992) emlékének

*30 éve hunyt el Dr. Loksa Imre
a XX. századi európai arachnológia kiemelkedő alakja,
az ELTE köztisztelőben álló tanára.*

Szerkesztette:

Gál János
Zalai Béla
Szinetár Csaba

Címlap:

A baki öreg tölgy (Fotó: Zalai Béla)

Belső borító:

Válogatás a XIX. MPT rajzpályázatra beküldött rajzokból

Hátlap:

Őszi hangulat pókhálóval (Fotó: Zalai Béla)

Logóterv és kivitelezés:

Zalai Béla

Nyomdai munkák, tördelés:

Állatorvostudományi Egyetem, Egzotikusállat és
Vadegészségügyi Tanszék

Sas-Kovács István

1981–2021

Tartalomjegyzék

Köszöntő a XXI. Magyar Pókász Találkozóhoz	5
Magyar Pókász Találkozók I-XX.	6
Program	7
ELŐADÁSOK ÖSSZEFOGLALÓI	8
Kovács Péter, Magyar Máté, Eichardt János és Szinetár Csaba: Zala megye arachnológiai kutatásának áttekintése	9
Eichardt János, Kutasi Csaba és Szinetár Csaba: A Bársonyos NATURA 2000 terület talajfelszíni pókfaunájának felmérése	10
Takács-Vágó Hunor: Euophryini ugrópókok szexuális szelekciójának vizsgálata	11
Urák István: A Széki-nádasokban (Erdély, Románia) áttelelő pókok vizsgálata nádszálcsapdák segítségével	12
Kovács Gábor és Szinetár Csaba: Adatok a háromszöges faggyúpók [<i>Steatoda triangulosa</i> (Walckenaer, 1802)] biológiájához. (Araneae: Theridiidae)	13
Samu Ferenc, Szita Éva, Botos Erika és Gallé Róbert: Hosszútávon fognak-e a pókok?	14
Mezőfi László, Markó Viktor, Taranyi Dóra Ágnes és Markó Gábor: Ivarspecifikus viselkedés ivaréretlen pókoknál: esettanulmány a rozsdás ugrópókkal (<i>Carrhotus xanthogramma</i>)	15
Szinetár Csaba: Magyarország védett pókjai	16
Gál János, Kovács Gábor: Adatok a karolópók (Thomisidae Sundevall, 1833) marokkói előfordulásához	17
Bali László: Talajfelszín közeli pókegyüttesek összehasonlító vizsgálata két lékes felújítású erdőrészletben	18
POSZTEREK	19
Gál János, Kovács Gábor: Adatok az olasz darócpók [<i>Segestria florentina</i> (Rossi, 1790)] marokkói előfordulásához és biológiájához. (Araneae: Segestriidae)	20
Simon Janka és Samu Ferenc: Pók gyomortartalom elemzés – további kihívások	21
Samu, F., Elek, Z., Ruzickova, J., Botos, E., Ódor, P: Lékvágás hatása pókközösségekre a Pilis Kísérlet projektben	22

Köszöntő a XXI. Magyar Pókász Találkozóhoz

Kedves Pókászok és Pókbarátok!

Harmadik alkalommal kerül sor Magyar Pókász Találkozóra Zala megyében. 2011-ben Pakod (XII. MPT), 2019-ben pedig Balatongyörök (XIX. MPT) adott otthont a magyar pókászok éves szakmai és baráti találkozásának. Most 2022-ben Zalaegerszegen, a botfai városrészben található Mindszenty Ifjúsági Házban (Erdődy-Hüvös kastély) rendezzük meg a sorban 21.-ik összejövetelünket.

Több kerek évforduló is kötődik a 2022. évi találkozónkhoz. Harminc éve hunyt el **Dr. Loksa Imre**, a XX. századi arachnológiai kiemelkedő alakja, aki évtizedeken keresztül egyetlen hazai arachnológusként kutatta a Kárpát-medence pókfaunáját. Olyan kiemelkedő munkák kötődnek nevéhez, mint a *Magyarország Állatvilága* sorozat két pókokkal foglalkozó kötete, avagy a délkelet-közép-európai bokorerdők talajlakó ízeltlábúinak akadémiai díjas monográfiája. Zala megye területén is több kutatási programban dolgozott, egyik számára kedves gyűjtőhelyén, a Kovácsi-hegyen 2005-ben helyeztek el tisztelői egy emléktáblát. A 2011-ben rendezett XII. Magyar Pókász Találkozó alkalmával kerestünk fel, és koszorúztuk meg a különleges hangulatú bazalt utcában megbúvó sziklára helyezett emléktáblát.

2002-ben, azaz kereken 20 évvel ezelőtt első ízben volt hazánk az Európai Arachnológia Konferencia színhelye.

Egy éve nincs már közöttünk **Sas-Kovács István** zoológus barátunk, aki számos alkalommal tisztelte meg rendezvényünket. A kiadványunkban látható kép a Fertőújlakon megrendezett XVIII. találkozónk kirándulásán készült, ahol egyik számára kedves állatcsoport képviselőjét, egy békát mutat társainak.

Néhány gondolat idei helyszínünkről. Szinte minden településnek van egy jellegzetes építménye. Általában egy vár, egy templom, egy kastély, amelyik kiemeli és jelképezi a közösséget. Botfa jelképe a hajdani Erdődy grófok kastélya. Évszázadok folyamán többször is átépítették, felújították. A botfai kastély megépítéséről 1750-ből van írásos feljegyzés. A 16. századtól 1880-ig az Erdődy grófok birtokolták az uradalmat. Az 1848-49-es szabadságharc leverése után itt lelt menedékre az egyik aradi vértanú, Poeltemberg Ernő lánya, aki feleségül is ment a kastély urához. Az Erdődyek után a II. világháborúig Hirschel Áron, majd fia Salamon (aki Hüvös Salamonra magyarította a nevét) volt a birtok gazdája. 1946-tól iskola, bérlakás, varroda, mozi és nyugdíjas otthon funkciót töltött be az épület. Jelenleg ifjúsági szállóként, rendezvény helyszíneként és erdei iskolaként működik. A kastélyt érinti a Mária-út, valamint a Páfrányok útja tanösvény is.

A megyeszékhely a Zalai-dombság északi részén fekszik, a délnyugati városrészek már átnyúlnak a Göcsej területére. A környező táj ideális túraútvonalakat kínál, számtalan természeti látnivalóval (szőlőhegyek, erdők, nádasok, patakok, tavak, stb.). Ezek közül többet is igyekszünk felkeresni a találkozó során.

Köszönjük, hogy elfogadtátok a meghívásunkat, öröm számunkra, hogy ismét Zala megyében kerülhet sor a magyar pókászok szakmai és baráti találkozására!

Szinetár Csaba, Zalai Béla és Illyés Zoltán

Zalaegerszeg, 2022.október 30.

A Magyar Pókász Találkozók helyszínei

- I. **Répáshuta**, 1999. Rendező: Dudás György
- II. **Eger**, 2000. Rendező: Dudás György
- III. **Budapest, Julianna-major**, 2001. Rendező: Samu Ferenc
- IV. **Szóce, Csicsóka-tanya**, 2003. Rendező: Szinetár Csaba
- V. **Uzonkafürdő, Erdély**, 2004. Rendező: Urák István
- VI. **Mórahalom**, 2005. Rendező: Gallé Róbert és Kovács Gábor
- VII. **Kéked**, 2006. Rendező: Dudás György és Papp Gábor Viktor
- VIII. **Dunasziget, Sérfenyősziget** 2007. Rendező: Szinetár Csaba és Kovács Péter
- IX. **Kisoroszi**, 2008. Rendező: Szita Éva és Samu Ferenc
- X. **Oroszlány – Gánt**, 2009. Rendező: Eichardt János és Szinetár Csaba
- XI. **Tokaj**, 2010. Rendező: Dudás György és Szalkovszki Ottó
- XII. **Pakod**, 2011. Rendező: Kovács Péter és Zalai Béla
- XIII. **Mórahalom, Csipak**, 2012. Rendező: Gallé Róbert és Kovács Gábor
- XIV. **Kőszeg, Stájer Házak**, 2013. Rendező: Szűts Tamás, Szinetár Csaba és Török Tamás
- XV. **Miskolc, Lilafüred, 2014. Rendező:** Honti Szabolcs, Dudás György és Papp Viktor Gábor
- XVI. **Topolya, 2015. Rendező:** Vukájlovcics Pecze Natália
- XVII. **Agárd, 2016. Rendező:** Samu Ferenc és Szita Éva
- XVIII. **Fertőújlak, 2017. Rendező:** Szinetár Csaba és Takács Gábor
- XIX. **Balatongyörök, 2018. Rendező:** Keresztes Balázs és Szinetár Csaba
- XX. **Siófok, 2021.** Kovács Gábor

Program

A találkozó időpontja: 2022. november 4-6.

A találkozó helyszíne: Zalaegerszeg-Botfa, Mindszenty Ifjúsági Ház

Tervezett program:

2022. november 4. (péntek)

- 12:00 *Előadás és foglalkozás a Mindszenty József Általános Iskola és Gimnázium tanulói részére
Rajzpályázat eredményhirdetése*
- 16.00: *Megérkezés, regisztráció
Akklimatizálódás, ismerkedés a helyszínnel, a vacsorakészítő elit alakulat biztatása*
- 19.00: *A találkozó és a rajzkiállítás megnyitója*
- 19.30: *Vacsora*

2022. november 5. (szombat)

- 8:00: *Reggeli*
- 9:00: *Szakmai előadások*
1. **Kovács Péter, Magyar Máté, Eichardt János és Szinetár Csaba:** Zala megye arachnológiai kutatásának áttekintése
  2. **Eichardt János, Kutasi Csaba és Szinetár Csaba:** A Bársonyos NATURA 2000 terület talajfelszíni pókfaunájának felmérése
  3. **Takács-Vágó Hunor:** Euophryini ugrópókok szexuális szelekciójának vizsgálata
  4. **Urák István:** A Széki-nádasokban (Erdély, Románia) áttelelő pókok vizsgálata nádszálcsapdák segítségével
  5. **Kovács Gábor és Szinetár Csaba:** Adatok a háromszöges faggyúpók [*Steatoda triangulosa* (Walckenaer, 1802)] biológiájához. (Araneae: Theridiidae)
- 10:15–10:30: *Szünet*
6. **Samu Ferenc, Szita Éva, Botos Erika és Gallé Róbert:** Hosszútávon fogynak-e a pókok?
  7. **Mezőfi László, Markó Viktor, Taranyi Dóra Ágnes és Markó Gábor:** Ivarspecifikus viselkedés ivaréretlen pókoknál: esettanulmány a rozsdás ugrópókkal (*Carrhotus xanthogramma*)
  8. **Szinetár Csaba:** Magyarország védett pókjai
  9. **Gál János, Kovács Gábor:** Adatok a karolópókok (Thomisidae Sundevall, 1833) marokkói előfordulásához

(Az előadások időtartama 10 perc, továbbá 5 perc vita.)

Szakmai poszterek

1. **Gál János, Kovács Gábor:** Adatok az olasz darócpók [*Segestria florentina* (Rossi, 1790)] marokkói előfordulásához és biológiájához. (Araneae: Segestriidae)
2. **Simon Janka, Samu Ferenc:** Pók gyomortartalom elemzés – további kihívások
3. **Samu, F., Elek, Z., Ruzickova, J., Botos, E., Ódor, P:** Lékvágás hatása pókközösségekre a Pilis Kísérlet projektben
- 4.

12:00: *Ebéd*

13:30: *Kirándulás*

Kincskereső túra a botfai szőlőhegyen. Majd utána autós kirándulás a baki (nénai) öreg tölgyfához.

18.00: *Vacsora*

20.00: **Samu Ferenc:** Élménybeszámoló a XXX. Európai Arachnológiai Konferenciáról.

Szinetár Csaba: Kereken húsz. -20 éve volt a XX. Európai Arachnológiai Konferencia

Mózer Tibor: Egy társas madárpókfaj bemutatása

Szinetár Csaba, Farkas Imre és Török Tamás: Three in one. Rovarcsapda, „pók-tanya”, millenniumi emlékmű, avagy három az egyben. Az organikus építészet az ízeltlábúak szemével

2022. november 5. (vasárnap)

8.00: *Reggeli*

9.00: *Kirándulás a Gébárti-tóhoz és a vidrás tanösvényhez saját autókkal*

12.00: *Ebéd*

Hazautazás

Előadások összefoglalói

Zala megye arachnológiai kutatásának áttekintése

KOVÁCS PÉTER¹, MAGYARI MÁTÉ², EICHARDT JÁNOS¹ ÉS SZINETÁR CSABA¹

¹Szombathelyi Arachnológiai Műhely, ELTE Savaria Egyetemi Központ, Biológia Tanszék. 9700 Szombathely, Károlyi G. tér 4.

²Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság. 8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Kárpát-medence pókfaunájára irányuló első munkák Herman Ottó, Chyzer Kornél és Kulczynski Ulászló nevéhez kötődnek. Majd száz évnek kellett eltelnie, míg egy következő munka ismét megkísérelte a hazai kutatások összegzését. Az 1999-ben elkészült tanulmányt az első faunalistának is tekinthetjük. Samu Ferenc és Szinetár Csaba munkája közel 750 faj hiteles előfordulását írja le. 1999-től kezdődően több olyan publikáció is született, mely egyes tájegységek, nagyobb régiók faunalistáját közölte. Így a Nyugat-Dunántúli Régióra vonatkoztatva 2012-ben készült el egy olyan faunalista, melyben a Zala megyei előfordulások is feldolgozásra kerültek. Ebből tudjuk, hogy az első zalai adatok Chyzer Kornéltól és Kulczynski Ulászlótól származnak. A jelenleg legfrissebb adatbázis, már a mai kor igényeihez igazodva az araneaasal.hu adatbázis, mely a Nyugat-Dunántúli faunisztikai adatokon túl a Veszprém és Somogy megye adatait is tartalmazza. Zala megye a viszonylag jól kutatott Dunántúlon belül mindmáig az egyik legkevésbé feltárt terület. Nagyobb szabású kutatások elsősorban Keszthely térségében történtek, mely a rivierát és a hegységet is egyaránt érintette. A Keszthelyi-hegységből tudománytörténeti szempontból is kiemelendő a Kovácsi-hegy. Eddigi legrészletesebb faunakutatás a Kis-Balaton területén történt egy öt éves program keretében, melyet a Balaton-felvidéki Nemzeti Park támogatott. Két egyetemi diplomamunkát említhetünk még, melyek részben agrárélőhelyeken (Dióskál), másrészt védett vizes élőhelyen (Batyki-láprét) végzett gyűjtéseket dolgoztak fel. Legutóbb 2021 nyarán a XXI. Biodiverzitás Napok keretében történt egy rövid idejű, de jelentős ráfordítású gyűjtés Zalabaksa és Kerkabarabás térségében. A megye délnyugati részében ez volt az első arachnológiai faunafeltáró munka.

A Bársonyos Natura 2000 terület talajfelszíni pókfaunájának felmérése

EICHARDT JÁNOS¹ – KUTASI CSABA² – SZINETÁR CSABA³

¹Hamvas Béla Gimnázium, H–2840 Oroszlány, Kossuth Lajos utca 2.,
Szombathelyi Arachnológiai Műhely, ELTE Savaria Egyetemi Központ

H–9700 Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4., E-mail: ejanek76@gmail.com

²Magyar Természettudományi Múzeum Bakonyi Természettudományi Múzeuma,

H–8420 Zirc, Rákóczi tér 3–5. E-mail: kutasi.csaba@nhmus.hu

³ELTE Savaria Egyetemi Központ Biológia Tanszék,

H–9700 Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4., E-mail: szcsaba.bdtf@gmail.com

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2018 decemberében bízta meg a Bakonyi Természettudományi Múzeum Baráti Körét az illetékessége alá tartozó, Bársonyos kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési terület kutatásával. A vizsgálati területekről nem rendelkezünk korábbi arachnológiai adatokkal, ugyanakkor a Komárom-Esztergomi sík homokpusztáin végzett közelmúltbeli vizsgálatok eredményeinek ismeretében várható volt, hogy a pannon homoki gyepek jellegzetes talajfelszíni fajgyűjtései itt is jelen lesznek. A hazai homoki élőhelyekhez kötődő pókfauna szisztematikus feltárása a múlt század utolsó évtizedében kezdődött meg a száraz gyepek biodiverzitás monitorozó programjának keretében. A Kiskunságban végzett munkákkal párhuzamosan indult el a kisalföldi meszes homokpuszták felmérése, mely a pókfauna terén is igazolta a Kárpát-medence homokpusztáinak szoros kapcsolatát a specifikus ún. homokkövető (psammofil) fauna révén. A most felmért Bársonyos esetében okkal feltételeztük, hogy az eddig feltáratlan terület megismerésén túl a konkrét vizsgálati eredmények érdemben hozzájárulhatnak a Kárpát-medence homoki élőhelyeinek jobb megismeréséhez is.

A Bársonyos nagy részén intenzív agrár, illetve erdészeti tevékenység zajlik. A terület mintegy 60%-a mezőgazdasági művelés alatt áll. A természetes és féltermészetes élőhelyek mozaikosan fordulnak elő a területen.

A kimutatott fajok mintegy 90 százaléka a gyakori (57%) és a közepesen gyakori (33%) kategóriát képviseli a hazai előfordulásukat illetően. Mindössze 8 faj tekinthető ritkának. Ezek egy kivétellel (*Atypus muralis*) a felmért homoki élőhelytípusokban fordultak elő. A mintavételi területenként kimutatott faj-, és egyedszámok tekintetében is ezek az élőhelyek bizonyultak a leggazdagabbaknak. A felmért területek közül a Szőke-hegy és a Gelegenyés homokbuckája hordozza legjellegzetesebben a homoki élőhelyek jellegzetes fajkészletét. A korábban kutatatlan terület pókegyüttese egyértelmű szoros kapcsolatot mutat a Duna-Tisza köze, valamint a Kisalföld homoki élőhelyeivel.

A Bársonyos pókfaunája a fentiekben említett mező- és erdőgazdálkodásból adódó antropogén hatások ellenére egyértelműen jó természetességet mutat. Az előkerült fajok mintegy 30 százaléka elsődlegesen természetes élőhely pókja, 45 százalékuk esetében a természetes és féltermészetes (természetközeli) élőhely-preferencia a jellemző. Mindössze a pókfauna negyedét teszik ki azok a fajok, melyek a fentiek mellett tolerálják az élőhely rendszeres bolygatását is. Örvedetes, hogy ezeknek az úgynevezett bolygatás-toleráns fajoknak az egyedszáma rendkívül alacsony. A tipikus agrárterület preferenciát mutató (agrobiont) fajokból, mint például a pusztai farkaspókból (*Pardosa agrestis*) mindössze 1 példány szerepelt a teljes gyűjtésben. Természetesen van néhány olyan tágtűrűsű talajfelszíni pókfaj is, aminek az abundanciája kiemelkedően magas volt, és szinte valamennyi élőhelyről kimutatásra került (pl. *Trochosa terricola*, *Alopecosa cuneata*). Megállapítható, hogy a viszonylag rövid idejű, de a terület heterogenitásához igazodó, nagyszámú élőhelytípust érintő vizsgálat eredményeként viszonylag magas fajszámú és jó természetességi állapotú talajfelszíni pókfaunát sikerült feltárni a korábban kutatatlan területen. A két kimutatott védett faj mellett (*Atypus muralis*, *Eresus kollari*), a pannon homoki gyepek néhány specialista fajtát is sikerült megtalálni (*Alopecosa psammophila*, *Arctosa figurata*, *Haplodrassus bohemicus*).

A vizsgálat eredményei a regionális ismereteknél túl a hazai homoki élőhelyek jobb megismeréséhez is fontos adalékokkal szolgálnak.

Euophryini ugrópókok szexuális szelekciójának vizsgálata

TAKÁCS-VÁGÓ HUNOR ÉS SZÜTS TAMÁS

Állatorvostudományi Egyetem, Ökológia Tanszék 1077 Budapest Rottenbiller u. 50.

E-mail: takacshunor85@gmail.com

Szuts.Tamas@univet.hu

A létért és a saját allélek tovább örökítéséért folyó harcban egy lehetséges stratégia a megtermékenyítésre fókuszálni. A szexuális szelekcióban, ami a természetes szelekció egyik formája, az ivarsejtek megtermékenyítésért folyik a verseny, és sokszor a túlélésben hátrányt jelentő jellegek is megjelenhetnek. Ennek tankönyvi példái a pávakakas impozáns farokdísze, vagy a szarvasok agancsa, de az általam vizsgált ugrópókok is ilyenek: a hímek sokszor a testméretet meghaladó csáprágóval rendelkeznek. A szexuális szelekció ivari dimorfizmust alakíthat ki, aminek az az oka, hogy az egyik nem tagjai (általában nőstények) válogatnak, a másik ivaré pedig (általában a hímek) versengenek.

Kutatásom középpontjában a Új-Guinea szigetén élő, *Bathippus* genuszba tartozó ugrópókok állnak, amelyek extrém szexuális csáprágóméret dimorfizmussal (ESCD) rendelkeznek. A hímek a legtöbb faj esetén hatalmas, az előtestük hosszát többszörösen meghaladó méretű csáprágót viselnek, amikkel egymás közötti harcokban dől el a párzás joga. Vizsgálataim során a tengerszint feletti magasság és ezen extrém energiabefektetés kapcsolatrendszerét szerettem volna vizsgálni. Ehhez egy fajba tartozó más magasságban élő hím példányok csáprágóméretét kellett összehasonlítanom.

A morfo-fajokba történő válogatás során azonban egy olyan problémába futottam, aminek megoldása nélkül az eredeti kérdés megválaszolása nem, vagy csak nagyon általánosan lehetséges. A szelekció egyik kritériuma a változatosság (hiszen a különböző változatok sikerének különbözőnek kell lennie), de a csáprágó alakjában, a rajta található extra fogak számában és alakjában, sokkal nagyobb diverzitás volt, mint a taxonómiában hagyományosan használt bélyegekben (hím tapogató). A probléma megoldásához a fogakat elneveztem, és már meglévő kombinált (morfológiai és molekuláris alapú) törzsfákra rendeztem őket. Mivel a szexuális szelekció a fajképződés egyik mozgatórugója, a reprodukív izoláció is alapkövetelmény. Az még vizsgálatokat igényel, hogy a különböző csáprágójú, de hasonló párzószerű hímek képesek-e ugyanazzal a nősténnyel párzani. A vizsgált példányok közül sok több mint 60 éves, így a DNS kivonás nem lehetséges, új példányok beszerzése pedig meglehetősen nehézkes.

A Széki-nádasokban (Erdély, Románia) áttelelő pókok vizsgálata nádszálcspadák segítségével

URÁK ISTVÁN

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, Környezettudomány Tanszék, 400193 Kolozsvár, Tordai u., 4 sz.,
Románia, e-mail: urakistvan@gmail.com

A Széki Nádrezerzervátum Erdély legnagyobb, Románia második legnagyobb nádas a Duna-delta után. A természetvédelmi terület összesen 505 hektáros, amiből 220 hektár nádas, a többi részét sós sztyepprétek és erdők alkotják. Elsősorban növénytani értéke, illetve az itt időszakosan vagy állandóan előforduló ritka és védett gerinces állatok (kételtűek és madarak) védelme érdekében lett védetté nyilvánítva, míg a gerinctelen faunára vonatkozó adatok szinte teljesen hiányoznak.

A kutatás célja vizsgálni a nádasok pókfaunáját, összehasonlítani a vízben álló és kiszáradóban lévő területek, illetve különböző korú nádasok pókközösségeinek a szerkezetét. A mintavételezés nádszál csapdákkal történt 2021. október 30 – 2022. február 13 időszakban. Összesen 200 csapdát készítettünk, 100-at a Nádrezerzervátumot átszelő palló mentén (vékony nád), és 100-at a Tibi-tavának nevezett halastavat szegélyező nádasban (vastag nád).

A csapdák összesen 55 pókot gyűjtöttek, melyek közül 27 ivaréretlen és 28 ivarérett (22 nőstény és 6 hím) egyed volt, melyeket meghatározva összesen 7 fajt azonosítottunk 6 családból. Összehasonlítva a két élőhelyet, a csapdák által gyűjtött pókok egyedszáma alapján nem tapasztaltunk jelentős különbséget: 28 pókot gyűjtöttek a csapdák a Nádrezerzervátumban és 27-et a Tibi-tavánál. Viszont figyelembe véve az ivarérett és ivaréretlen egyedek arányát a két élőhely összehasonlításánál, már jelentős különbségeket észleltünk: a Nádrezerzervátumban 22 egyed volt ivaréretlen (78%), míg a Tibi-tavánál öt egyed (18%). Az azonosított fajok alapján elvégezve az összehasonlítást, szintén tapasztaltunk hasonlóságokat és különbségeket. A Nádrezerzervátumban hat faj jelenlétét mutattuk ki, míg a Tibi-tavánál gyűjtött mintákból csak három fajt sikerült azonosítani, melyek közül a *Donacochara speciosa* (Thorell, 1875) vitorlaspókot (3 egyed) csak itt találtuk meg. Mindkét élőhelyre közös fajok a *Clubiona phragmitis* C. L. Koch, 1843 és a *Dictyna arundinacea* (Linnaeus, 1758), míg négy faj csak a Nádrezerzervátumból származó mintákban volt jelen: *Enoplognatha caricis* (Fickert, 1876), *Mendoza canestrinii* (Ninni, 1868), *Gnathonarium dentatum* (Wider, 1834) és *Phylloneta impressa* (L. Koch, 1881). A leggyakoribb faj a *C. phragmitis* volt, 37 egyed által képviselve, melyek közül 15 a Nádrezerzervátumból és 22 a Tibi-tavától származik, azzal a különbséggel, hogy a Nádrezerzervátumból származó egyedek közül csak kettő volt ivarérett (mindkettő nőstény), míg a Tibi-tavától származó mintákban 19 egyed volt ivarérett (négy hím és 15 nőstény) és csak három egyed ivaréretlen.

Eddigi eredményeink azt mutatják, hogy a nádas kora és a nádszálak vastagsága hatással van a fajösszetételre, illetve az áttelelő példányok méretére és korösszetételére, de annak érdekében, hogy pontosabb következtetéseket tudjunk levonni további kutatásokra lenne szükség.

A kutatást a Magyar Tudományos Akadémia Domus Hungarica Scientiarum et Artium magyarországi ösztöndíjprogram támogatta (Szerződés szám: 84/30/2022/HTMT).

Adatok a háromszöges faggyúpók [*Steatoda triangulosa* (Walckenaer, 1802)] biológiájához. (Araneae: Theridiidae).

KOVÁCS GÁBOR¹-SZINETÁR CSABA²

¹6724 Szeged, Londoni Krt. 1.

E-mail: gabor.kovacs.arachnida@gmail.com

²ELTE Savaria Egyetemi Központ Biológia Tanszék, 9700 Szombathely, Károlyi G. tér 4., E-mail:

szcsaba.bdtf@gmail.com

Jelen előadásunkban bemutatjuk a hazai pókfaunából régóta ismert, gyakori épületlakó törpepók fajunk, a háromszöges faggyúpók [*Steatoda triangulosa* (Walckenaer, 1802)] biológiájának megismerésére irányuló vizsgálataink előzetes eredményeit.

A 2020. májusában, Szegeden megkezdett munkánkat jelen előadásunk elkészítésekor is folyamatosan végezzük. Az adatgyűjtés a lehetséges élőhelyeken történő megfigyelésekkel, illetve az egyedek párhuzamos laboratóriumi vizsgálatával történik. Előadásunkig 9 mintavételi, illetve vizsgálati ponton összesen 122 példányt tanulmányoztunk.

A szemrevételezéses vizsgálatokon túl léghőmérsékleti értékek is rögzítésre kerülnek.

A további kutatás szempontjából releváns megfigyelésekről fotó, és rövid mozgóképdokumentációkat is készítünk.

A szinantróp *S. triangulosa* az épített környezetben opportunistá, mely az ember alkotta épületek teljes egészét benépesíti. Ennek megfelelően viszonylag kis teherbírású, átlagosan 30 cm átmérőjű fogóhálóit a legkülönbözőbb épületrészekben, külső és belső falfelületeken, illetve melléképületekben is egyaránt megtalálhatjuk.

Aktivitási minimumhőmérsékletük kb. + 3 °C, a külső falfelületeken akár még decemberben is találhatunk aktívan táplálkozó példányokat. A nőtények megtermékenyített állapotban telelnek át, a fűtött épületbelsőkből történő szétterjedésük pedig március végén kerül sor. Az épületek külső falfelületeire kiköltözött nőtények peterakása a IV-X. hónapok között folyamatos. Kifejlett nőtényeket legnagyobb arányban az V. hónapban, juvenilis példányokat leg hamarabb a IV. hónap végén, majd ismételten a VII. hónapban és a X. hónaptól kezdve találhatunk. A frissen kikelt utódok élénk narancssárga színűek. A nyári hónapokban végzett éjszakai vizsgálataink során a falak réseiből előmerészkedő, zsákmányra várakozó háromszöges faggyúpók jól megfigyelhetőek voltak. A *S. triangulosa* más fajoktól eltérően, nem különösebben érzékeny a villanófényre. Az ivarérett hímek a szubadult nőtények mellé telepedve várják azok utolsó vedlését. Az ismételt párképzés és az őszi kopulációs periódus a IX-X. hónapokra tehető. Nem jellemző rá a kannibalizmus, fajtársai közelségét jól toleráló pókfaj. Zsákmányszerzés során, a függőleges lépvesszőfonalak mentén leereszkedő pók viszonylag nagy távolságra is elhagyhatja hálóját, menekülő prédája után szűk fal,- és aljzatrészekbe is behatol. A fonalvetés üteme kismértékben függ az áldozat aktivitásától. Eddigi megfigyeléseink alapján, a faj általában a nagyobb testű rovar,- és pókzsákmányok elejtésére specializálódott, a vergődő áldozatokat számos fonallal a háló más részeihez pányvázza, miközben gyorsan fel is húzza őket az aljzatról. Prédájukat a lehető legrövidebb időn belül próbálják megmarni, illetve kisebb „pihenőidők” beiktatásával, több menetben is táplálkozhatnak.

Előadásunkban a háromszöges faggyúpók vizsgálatával összefüggésben, a márványos álkaszáspók [*Holocnemus pluche* (Scopoli, 1763)] intenzív terjedésével járó hatást, illetve az épületlakó pókfauna országos különbségeit is érintjük.

Hosszútávon fogynak-e a pókok?

SAMU FERENC¹, SZITA ÉVA¹, BOTOS ERIKA¹ ÉS GALLÉ RÓBERT²

¹ ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest

² ÖK, Lendület Táj- és Konzervációökológiai Csoport, Vácrátót

Mára tagadhatatlanná vált, hogy az agrár intenzifikáció, élőhely veszteség és klímaváltozás miatt számos ízeltlábú populáció komoly csökkenést mutat. Hogy bármit is tehesünk ez ellen, minden fontos csoportban, így a pókok esetében is, először a specifikus, közösség szintű folyamatokat kell megismernünk, aminek a hosszú távú vizsgálatok jelenthetik az alapját. Egy esettanulmányban egy konkrét szántóföldön és füves szegélyében monitoroztuk a pókokat. A területen 1996-97-ben és 23 évvel később is, 2019-2020-ban lucernaföld volt, melyet egyik esetben sem kezeltek inszekticiddel és környező tájban is csak minimális volt a változás. A jelenben folytatott mintavételezés amennyire lehetett precízen ismételte a múltbelit (talajcsapdázás és rovarporszívózás), valamint szinte azonos volt az intenzitás (803 vs. 700 minta) és a szezonális lefedettség is. Mindkét élőhelyen szignifikáns abundanciacsökkenés volt tapasztalható, a lucernában 45%, a szegélyben 59%-os, de a fajgazdagságban és a vizsgált faji tulajdonságok (trait-ek) közösségi súlyozott átlagában sem volt változás. Ugyanakkor a fajkompozíció mindkét élőhelyen eltolódott, a jelenkori gyűjtésekben jóval hasonlóbb lett a lucerna és a szegély pókközössége, ami egy homogenizációs jelenségre utal. A lucernában jellegzetes folyamat volt jó néhány agrobiont faj térvesztése. A súlyos egyedszám csökkenés és a homogenizáció komoly aggodalomra adhat okot, és a természetes ellenségek funkcióvesztését valamint a biodiverzitás csökkenését vetíti előre. A kutatásokat az NKFIH-OTKA-K134811 pályázat támogatta.

Ivarspecifikus viselkedés ivaréretlen pókoknál: esettanulmány a rozsdás ugrópókkal (*Carrhotus xanthogramma*)

MEZŐFI LÁSZLÓ^{1*}, MARKÓ VIKTOR¹, TARANYI DÓRA ÁGNES² ÉS MARKÓ GÁBOR³

¹MATE Növényvédelmi Intézet, Rovartani Tanszék, Budapest

²MATE Szőlészeti és Borászati Intézet, Szőlészeti Tanszék, Budapest

³MATE Növényvédelmi Intézet, Növénykórtani Tanszék, Budapest

*E-mail: mezofilaszlo@gmail.com

A szelekciós erők gyakran generálnak ivarspecifikus különbségeket a fitnesszt alapvetően meghatározó tulajdonságokban. Míg a kifejlett pókoknál (Araneae) az ivarok gyakran különböznek megjelenésükben vagy épp egyes viselkedési mintázataikban, addig az éretlen egyedeknél ezek az ivari különbségek jóval kevésbé szembetűnőek. Ivarspecifikus viselkedési mintázatok követése azonban az ivaréretlen egyedek számára is adaptív jelentőséggel bírhat. Hogy ezt a feltételezésünket teszteljük, subadult rozsdás ugrópók (*Carrhotus xanthogramma* - Salticidae) egyedek morfológiai és viselkedési bélyegeit vizsgáltuk lehetséges ivarspecifikus különbségek azonosítása céljából. Megállapítottuk, hogy a subadult hím pókok nagyobb testtömeggel és előtestmérettel rendelkeznek, mint a subadult nőstények. A hímek aktívabbnak és kockázatvállalóbbnak is bizonyultak, emellett a nagyobb hímek gyorsabban ejtették el a felkínált prédát. A jobb kondícióval rendelkező egyedek mind a hímeknél, mind a nőstényeknél kockázatkerülőbbnek bizonyultak. A pókok nem mutattak ivarspecifikus különbségeket az egyedek közötti viselkedési konzisztencia és az egyeden belüli viselkedési variabilitás tekintetében, egyik mért viselkedési mutató esetében sem. Mindkét ivarnál viselkedési szindróma (különböző viselkedési mutatók közötti korrelatív kapcsolat) is kimutatható volt, azonban a hímeknél csak az aktivitás korrelált a kockázatvállalási magatartással, míg a nőstényeknél az összes mért viselkedési tulajdonság között találtunk korrelatív kapcsolatot. Eredményeink alapján elmondható, hogy a *C. xanthogramma* egyedek már az ivaréretlenségüket megelőzően ivarspecifikus viselkedési mintázatokat, és ezzel összefüggésben feltehetően ivarspecifikus életmenet stratégiákat követnek. Vizsgálatainkat az NKFI (K112743) támogatta.

Magyarország védett pókjai

SZINETÁR CSABA

ELTE SEK, Biológia Tanszék, Szombathely, szcsaba.bdtf@gmail.com

A hét szerzőtársammal — Eichardt János, Horváth Roland, Kovács Gábor, Kovács Péter, Szabó Géza, Szűts Tamás, Takács Gábor — közösen megírt könyv egységes formában mutatja be hazánk jelenleg védett 19 pókfaját. A kiadvány előzményének tekinthető a *Természetvédelmi kezelés* címet viselő világhálón elérhető 2017-ben készült munkánk. A mostani kiadvány a 2022. július 29-én megjelent legújabb rendeletnek megfelelően már tartalmazza a most védetté nyilvánított barlangi keresztespókot (*Meta menardi*), valamint a rendeletben eddig önálló fajokként nem szereplő három bikapókfajt (*Eresus*) is. A fajok bemutatásánál szerepelnek a korábban már publikált és a szerzők néhány friss adata alapján készült aktualizált előfordulási térképek. -A könyv két bevezető fejezete áttekinti a pókok védelmével foglalkozó európai és nemzetközi rendelkezéseket, valamint a hazai fajok védetté nyilvánítási rendeleteit az első 1996-ban kihirdetett védett fajtól (*Lycosa singoriensis*) a jelenlegi állapotig. A zárófejezet néhány konkrét javaslatot megfogalmazva javaslatot tesz a védett fajok körének jövőbeli lehetséges bővítésére.

A könyv megjelentetését az ELTE SEK Kiválósági Pályázata támogatja.

Adatok a karolópókok (Thomisidae Sundevall, 1833) marokkói előfordulásához.

GÁL JÁNOS¹, KOVÁCS GÁBOR²

¹Állatorvostudományi Egyetem, Egzotikusállat és Vadegészségügyi Tanszék, 1078, Budapest, István u. 2. e-mail: gal.janos@aotk.szie.hu

²6724 Szeged, Londoni Krt. 1.

E-mail: gabor.kovacs.arachnida@gmail.com

A karolópókok fajtól, fajcsoporttól függően jellemzően a növények virágzatában (ld. *Thomisus* fajok), vagy az aljnövényzetben, illetve az avarban (ld. *Xysticus* és *Ozyptila* fajok) élnek és rejtő színezetük, illetve zavarba ejtő mintázatuk segítségével álcázzák magukat zsákmányukra várva.

Marokkó faunájára vonatkozóan, a World Spider Catalog legutóbbi verziója (23.5, 2022) három nemzetség nyolc fajt hivatkozza (*Heriaeus buffoni* Audouin, 1826, *Heriaeus maurusius* Loerbroks, 1983, *Heriaeus numidicus* Loerbroks, 1983, *Ozyptila laevis* Denis, 1954, *Ozyptila leprieuri* Simon, 1875, *Xysticus gattefossei* Denis, 1956, *Xysticus quagga* Jocqué, 1977, *Xysticus tortuosus* Simon, 1932).

Marokkói vizsgálataink során, melyek a 2012-2013 és 2019 időszakok gyűjtéseire támaszkodnak, a következő nemzetségek képviselőit sikerült kimutatnunk: *Heriaeus*, *Synema*, *Thomisus*, *Xysticus*. A genusokhoz tartozóan összesen hét fajt azonosítottunk: *Heriaeus setiger* (O. P. –Cambridge 1872), *Runcinia grammica* (Simon, 1897), *Synema globosum* (Fabricius, 1775), *Thomisus onustus* Walckenaer, 1805, *Ozyptila claveata* (Walckenaer, 1837), *Ozyptila trux* (Blackwall, 1846), *Xysticus cristatus* (Clerck, 1757).

Talajfelszín közeli pókegyüttesek összehasonlító vizsgálata két lékes felújítású erdőrészletben

BALI LÁSZLÓ

bali.laszlo@uni-sopron.hu, 06 20 4316231

Jelen vizsgálatom során két mintaterület – Bejcgertyános 13/A, GyT-TVFLN-ABE-IMÉ-V, gyertyános-kocsánytalan tölgyes; valamint Vép 32/D, GyT-TVFLN-PBE-MÉ-V, cseres – talajfelszín közeli pókfaunájának felmérése és összehasonlítása mellett a mesterséges léknyitás azok együtteseire kifejtett hatásait elemeztem. Mintagyűjtésem 2-2 (hozzávetőlegesen 15 x 30 m-es) mesterségesen kialakított lékben és azok környezetében zajlott, amihez védőtetővel ellátott Barber-féle duplaedényes talajcsapdákat használtam. Ezek cseréje kéthetes rendszerességgel történt, mind 2013-ban, mind 2014-ben, áprilistól novemberig. E vizsgálat mellett a vépi mintaterületen három további mintagyűjtést is végeztem. Egy téli csapdázás (2015) célja volt a léknyitás esetleges hatásainak lombtalan állomány alatti vizsgálata. Egy D-Vac felmérés (2015 nyár) célja volt a talajcsapdázás eredményeinek alternatív mintavételezéssel való összehasonlítása. Valamint egy kontroll vizsgálat (2016 nyár) célja volt az eredményeim lékkel nem érintett állományrészek adataival való összehasonlítása. A vizsgálat során összesen 35214 pókot gyűjtöttem, amelyek közül 27 család 173 fajtát tudtam kimutatni. A leggyakoribb faj mindkét helyen a *Pardosa alacris* volt. A kimutatott faj- és egyedszámok alapján a bejcgertyános-i pókegyüttes, míg diverzitás szempontjából a vépi fauna volt gazdagabb, de azok között szignifikáns eltérés nem mutatkozott. Mindkét területen a talajfelszínen vadászó pókok domináltak. A mesterséges léknyitás egyértelműen befolyásolta a talajfelszín közeli pókegyüttesek összetételét és gazdagságát. Ez leginkább a lékek csapdáiban kimutatott faj- és egyedszámok, valamint a diverzitás indexek magasabb értékeiben; az indikátor fajok transzszekt menti gyakoriságában és az egyes guildekbe tartozó fajok aktivitásában mutatkozott meg. A lékek és az állományok csapdáinak szétválását klaszteranalízis, N-MDS ordináció és a hasonlósági indexek alakulása is megmutatta, ugyanakkor egyértelműen definiálható szegély élőhelyre utaló eredményt egyik vizsgálat sem adott. A mesterséges léknyításnak nem mutatkoztak ökológiai szempontból negatív hatásai a pókfaunákra. Azoknak sem egyedszáma, sem diverzitása nem maradt el az egyéb erdőkben és a kontroll vizsgálatban tapasztaltaktól sem. A léknyitás által befolyásolt biotikus és abiotikus tényezők több faj és több guild gyakoriságával is mutattak kapcsolatokat. A léknyitás hatásai leginkább április-június között, legkevésbé a téli időszakban érzékeltették hatásukat. A pókegyüttesek között sem a mintázási évek, sem a lékek tájolása alapján nem mutatkozott szignifikáns különbség. A vákuumos mintagyűjtés eredményi a fenti megállapításokkal összhangban vannak, az az által feltárt fauna azonban valamelyest eltért a talajcsapdás mintáékétól.

Poszterek összefoglalói

Adatok az olasz darócpók [*Segestria florentina* (Rossi, 1790)] marokkói előfordulásához és biológiájához. (Araneae: Segestriidae).

GÁL JÁNOS¹, KOVÁCS GÁBOR²

¹Állatorvostudományi Egyetem, Egzotikusállat és Vadegészségügyi Tanszék, 1078, Budapest, István u. 2. e-mail: gal.janos@aotk.szie.hu

²6724 Szeged, Londoni Krt. 1.

E-mail: gabor.kovacs.arachnida@gmail.com

A faj széles elterjedési területtel rendelkezik, így ismert Európától Amerikáig. Jelen van Dél-Amerikában Brazília, Uruguay és Argentína területén is. Európában Portugáliából, Ausztriából, Törökországból és mint invazív fajról Romániából közöl adatokat a szakirodalom. Egy korábbi észlelés Magyarország területéről is jelzi. A fajt 2012-2013. között, illetve 2019-ben végzett gyűjtéseink során Marokkó északi részén, több helyen is, így Rabatban, Sidi Allal el Bahraoui közelében is megtaláltuk.

Irodalmi adatok alapján rejtett, éjszakai életmódot folytat. A napfényes órákat, mint photofób faj, sűrűszövésű pókselyemből kialakított lakócsövében tölti. Ennek megfelelően mi is ezekben a lakókamrákban találtuk meg a példányokat. A pók megfigyeléseink szerint előszeretettel készíti lakócsövét régebbi falak, kőkerítések repedéseibe. Egy parkban, idős fenyőfák elhalt, leváló kérge alatt több lakócsövet is találtunk.

Szaporodási időszaka irodalmi adatok, és megfigyeléseink szerint is nyár közepére, illetve végére esik. A nőstények vékonyfalú petezsákjukat a lakókamra falában, annak középtájékára alakítják ki. Az anyapók a fejlődő petéket itt védelmezi kikelésükig. Mesterséges körülmények között végzett vizsgálataink alapján, közel 1 hónap szükséges a lárvák kialakulásáig, a prelárvák a harmadik hét végére fejlődnek ki. Gyűjtéseink során, a lakókamrák feltársakor azt tapasztaltuk, hogy a petezsákot őrző nőstények jóval nagyobb arányban voltak támadóak, mint a szubadult példányok

Pók gyomortartalom elemzés – további kihívások

Simon Janka - Samu Ferenc
ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest

A pókok fontos szerepet játszanak a kártevőpopulációk kontrollálásában. Azonban a konkrét biotikus kölcsönhatások kimutatása nem mindig egyszerű az egyedek között hagyományos ökológiai módszerekkel. Célunk volt, a gabonaföldeken potenciális kártevők természetes ellenségeinek azonosítása DNS-alapú módszerek segítségével. Az általánosan használt COI gén szekvencia alapján metabarcoding szekvenálást végeztünk, mind pókfélék, mind egyéb ízeltlábú ragadozók esetében. Az irodalomban elérhető technikákat optimalizáltuk a saját rendszerünkben, úgy mint megfelelő COI génszakasz kiválasztása, egyedek felszínsterilizálása, optimális DNS tárolás (degradáció kiküszöbölése), préda/predátor DNS arányának optimalizálása a DNS kivonatokban. Kísérleteink során a COI gén egy 260 bp hosszú fragmentumát amplifikáltuk PCR technikával az irodalomból választott primerek (Vamos et. al. 2017) segítségével. Az amplikonokat az Illumina NovaSeq platformon szekvenáltuk, aminek eredményeként 150 bp-os hosszú párosított végű leolvasásokat kaptunk. Minőségi szűrést, denoisingot és kiméra detektálást végeztünk a dada2 R csomag segítségével, majd az amplikonok szekvencia-változatait (ASV-k) osztályoztuk RDP osztályozóval a CO1 v4 adatbázis felhasználásával, majd a downstream elemzések következtek a minták taxonómiai gazdagságának és diverzitásának értékelésére. Előzetes eredményeink azt mutatják, hogy a metabarcoding alapú szekvenálás megfelelő módszer a pókfajok táplálkozásának vizsgálatára, és ezen keresztül az ízeltlábúak trofikus hálózatának felderítésére. A kutatásokat az NKFIH-OTKA-K134811 pályázat támogatta.

Lékvágás hatása pókközösségekre a Pilis Kísérlet projektben

Samu, F.¹, Elek, Z.¹, Ruzickova, J.², Botos, E.¹, Ódor, P.³

¹ ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest

² ELKH-ELTE-MTM Integratív Ökológiai Kutatócsoport, Budapest

³ ÖK Ökológiai és Botanikai Kutatóintézet, Vácrátót

Az örökerdő művelési mód egyre inkább teret nyer Európában, mivel mind a klímavédelem, mind pedig a biodiverzitás megőrzésének tekintetében jobb a hagyományos művelési módoknál. A 2018-ban kezdődött Pilis Lék Kísérlet a lékvágás, mint az örökerdő művelés egyik megvalósítási módját hatását vizsgálja. 2019-2021 közt, amit egy teljes kezelést megelőző mintavételi év is társult, a pókközösségeket vizsgáltuk újonnan létesített különböző méretű, kör, illetve elnyújtott (téglalap alakú) lékekben összesen 5 kezelés 6x-os komplett blokk ismétlésében. A kb. 5400 pók egyedet eredményező talajcsapdázás azt mutatta, hogy a lékekben a kontroll (érintetlen) erdőrészeltekhez képest nominálisan nőtt a pók egyedszám és egyedsűrűség, de szignifikáns növekedés csak az elnyújtott lékekben volt. Az évek során a kontroll területeken is nőtt a fajgazdagság, de ez a lékvágásokban szignifikánsan erőteljesebb növekedés volt. Az előző, Pilis Művelésmód Kísérlet kezeléseire, pl. tarvágás, viszonyítva a pókközösségek csak minimális változást mutattak. Az eredmények együttesen azt mutatják, hogy a lékvágás egy elfogadható, a pókközösségek diverzitását megőrző erdészeti kezelési mód. A kutatásokat az NKFIH-OTKA-K128441 pályázat támogatta.

A XXI. Magyar Pókász Találkozó szakmai résztvevőinek névsora

Dudás György Zoltán

Eichardt János

Gál János

Keresztes Balázs

Kiss Balázs

Kovács Gábor

Kovács Péter

Mayer Ádám Sándor

Merza Gábor

Mezőfi László

Miltényi Attila

Mózer Tibor

Mózes Andrea

Papp Viktor Gábor

Samu Ferenc

Szabó Géza

Szinetár Csaba

Szűts Tamás

Takács-Vágó Hunor

Török Tamás

Urák István

Zalai Béla

Támogatók

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság

Balaton-felvidéki
Nemzeti Park

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata

Mindszenty Ifjúsági Ház

MINDSZENTY JÓZSEF ÁLTALÁNOS ISKOLA
GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM
ZALAEGRSZEG

ZALA DEKOR

Állatorvostudományi Egyetem, Egzotikusállat és Vadegészségügyi Tanszék